

T A X i S
L Ö G M E N N

www.tax.is

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Íslenskar skattareglur í alþjóðlegum samanburði

MORGUNVERÐARFUNDUR VERSLUNARRÁÐS ÍSLANDS,

21. APRÍL 2004

Bjarnfreður Ólafsson, hdl., LL.M.

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Fjárfestingar milli landa, almennt

- Skattareglur skipta miklu máli við ákv.töku fjárfesta
- Litið er HEILDSTÆTT á allan skattkostnað
  - ekki bara tekjuskatts % fyrirtækja í viðkomandi landi
- Fjárfestar sýna almenna SKATTGÁT við ákv.:
  - Gæta að skattkostnaði öllum
  - Gæta að réttum skilum skv. lögum og reglum

Skattlagning beinna fjárfestinga (Ísl)

- Full skattskylda (fyrirtækið)
  - Tekjuskattsstofn og skattprósenta (18% / 26%)
  - Eignaskattstofn og skattprósenta (0.6%)
  - Aðrir skattstofnar, t.d. óbeinir skattar
- Takmörkuð skattskylda (fjárfestarnir)
  - Afdráttarskattur
    - Arður (10 / 15%), þóknanir (10 / 18 / 26%)
  - Söluhagnaður (10 / 15%), Eignaskattur (0.6%)

Dæmi um skattlagningu (1)

- Grískt fyrirtæki stofnar íslenskt hlutafélag, sem framleiðir gleraugu úr áli skv. sérleyfi frá dótturfyrirtæki sínu á Ítalíu:
  - Hagnaður félagsins : $18\% + 15\% = 33\%$ (**30,3%**)
  - Eignaskattur félagsins : **0,6%** á nettóeignir
og : **0,6%** á nv. hlutafjár
  - Stimpilgjöld á hlutabréfum : **0,5%** á nv. hlutafjár
  - Afdráttarskattur af þóknunum : **18%** (nettó?!)

Dæmi um skattlagningu (2)

- Grískt fyrirtæki stofnar breskt hlutafélag, sem framleiðir gleraugu úr áli skv. sérleyfi frá dótturfyrirtæki sínu á Ítalíu:
  - Hagnaður félagsins : $30\% + 0\% = 30\%$
  - Eignaskattur félagsins : **0%** á nettóeignir
og : **0%** á nv. hlutafjár
  - Stimpilgjöld á hlutabréfum : **0%** á nv. hlutafjár
  - Afdráttarskattur af þóknunum : **0%** (samningur)

Dæmi um skattlagningu (3)

- Grískt fyrirtæki stofnar írskt hlutafélag, sem framleiðir gleraugu úr áli skv. sérleyfi frá dótturfyrirtæki sínu á Ítalíu:
  - Hagnaður félagsins : $12,5\% + 0\% = \mathbf{12,5\%}$
  - Eignaskattur félagsins : $\mathbf{0\%}$ á nettóeignir
og : $\mathbf{0\%}$ á nv. hlutafjár
  - Stimpilgjöld á hlutabréfum : $\mathbf{0\%}$ á nv. hlutafjár
  - Afdráttarskattur af þóknunum : $\mathbf{0\%}$ (Intra-group)

A sign with the word "LEGAL" in a serif font, partially obscured by a shadow.The logo for "TAXIS LÖGMENN" in a blue, sans-serif font. The word "TAXIS" is larger and "LÖGMENN" is smaller below it.

Gríska dæmið - Samandregið

LAND:	Ísland	UK	Írland
RAUNSKL.	30,3%	30%	12,5%
EIGNSK.	0,6% 0,6%	0% 0%	0%
STIMPGJ	0,5%	0%	0%
ÞÓKN.	18%	0%	0%

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Tekjuskattshlutfall nokkurra landa

Land	% (1. janúar 2004)
Lettland	15%
Króatía	20.32%
Kýpur	10 / 15%
Hong Kong	17.5%
Ungverjaland	16%
Ísland	18 / 26%
Írland	12.5%
Póland	19%
Eistland	0%
Sviss	24.1%

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

ÖNNUR DÆMI:	Svíþjóð	Holland	Ísland	Luxemburg	Danmörk
- Arðstekjur – Lágmarks eignarhald	-Undanþegið -Nei	-Undanþegið 5%	- Undanþegið -Nei	-Undanþegið -10% / E 1,2M	- Undanþegið - 20%
Lágmarks tími	-Nei	- Nei	-Nei	- Eitt ár	-Eitt ár
- Söluhagnaður innlends fyrirtækis	Undanþegið -	-Undanþegið	- Skattskilt	- Undanþegið	- Undanþegið
Lágmarks eignarhald	-Nei	- 5%	- N/A	10% eða E 6M	- Nei
Lágmarks tími	- Nei	- Nei	- N/A (Frestun)	1 ár	- 3 ár
Afdráttarsk. arðs					
-Almennt	0 / 30%	25%	15%	0% / 20%	0 / 28%
- EU	0%	0%	15%	0%	0%
- Til samningsríkis	0%	0% Sjá samning	Sjá samning	Sjá samning	0%
Eignaskattur / Capital tax	Nei	Já, (0.55%)	Já (0.6%)	0% / 0.2%/ 1%	Nei
Reglur um þunna fjármögnun	Nei	Nei	Nei	Já	Já
CFC löggjöf	Já	Nei	Nei	Nei	Já

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Eignaskattar á undanhaldi

- **Á stefnuskránni að afnema hér (staða !?)**
- **Nú einungis 7 lönd innan OECD sem leggja á eignaskatt:**
  - **Ísland, Lúxembúrg, Noregur, Finnland, Svíþjóð, Spánn og Sviss.**

Ísland – Svíþjóð, samanburður

Bandarískt
stórfyrirtæki
fjárfestir
annars vegar
á Íslandi, en
hins vegar í
Svíþjóð

Tegund	Ísland	Svíþjóð
Arðstekjur	0%	0%
Tekjusk.	18%	28%
Arðgreiðslur	5-15%	0%
Eignaskattur	0.6% / 0.6%	0%
Söluhagn.	18%	0%

Ísland – Danmörk, samanburður

Bandarískt
stórfyrirtæki
fjárfestir
annars vegar
á Íslandi, en
hins vegar í
Danmörku

Tegund	Ísland	Danmörk
Arðstekjur	0%	0%
Tekjusk.	18%	30%
Arðgreiðslur	5-15%	0%
Eignaskattur	0.6% / 0.6%	0%
Söluhagn.	18%	0%

Noregur – Skýrsla - Nýtt frumvarp

- Skattundanþágur norskra fyrirtækja:
  - Arðstekjur (undanþegnar, að uppf. skilyrðum)
  - Söluhagnaður (undanþeginn, að uppf. skilyrðum)
  - Tap á hlutafjäreign (ekki frádráttarbært)
- Víðtækar undanþágur fyrir erlenda fjárfesta
  - 0% til félaga innan EES (í frh. af dómsmálum)
  - Sami persónuafsláttur til erl. EES einstakl. og innl.

Írland – Nýtt frumvarp

- Stjórnvöld á Írland eru með **skýr markmið** varðandi beinar erlendar fjárfestingar:
  - Nýtt frumvarp fyrir írsku þinginu sem gerir gott umhverfi enn betra fyrir erlenda og innl. fjárfesta:
    - Aukin frádráttur frá skattskyldum tekjum
    - Enn sveigjanlegri skattareglur fyrir móðurfélög og eignarhaldsfélög
      - Söluhagn. undanþeginn (að uppfylltum rúmum skilyrðum)
      - Arðgr. ekki skattskyldar (að uppfylltum rúmum skilyrðum)
  - Sérstakur frádráttur vegna rannsóknar- og þróunarvinnu

Óbeinar fjárfestingar erl. aðila á Íslandi

- **Almennt v.s. safnreikningar**
- **Söluhagnaður (10 eða 15%)**
- **Afdráttarskattar**
  - **Arður (10 eða 15%)**
  - **Vaxtatekjur (ekki skattsk., en samt tekið 10%)**
- **Málsmeðferð endurgreiðslna ?!**
- **Niðurstaða Dagens Industri:**
  - **Ísland 5. versta fjárfestingarlandið vegna skattareglna**

Helstu veikleikar - samantekt

- Skattskylda söluhagnaðar
  - Söluhagnaður erlendra fjárfesta (alm. ekki erlendis)
  - Söluhagnaður innlendra fyrirtækja
- Afdráttarskattar
  - Arðgreiðslur út úr landi
  - Þóknanageriðslur
- Tvísköttunarsamningar (**stefna** + fjöldi)
- Brot á fjórfrelsi EES og jafnræði tvísk.samninga
- Vöntun á skýrum markmiðum stjórnvalda
- **Þjónusta og viðhorf skattyfirvalda**

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Helstu styrkleikar - samanburður

- Frekar lágur tekjuskattur fyrirtækja (18-26%)
  - Mörg önnur lönd svipuð og lægri, sér í lagi Írlandi, A-Evr.
- Vaxtagreiðslur úr landi ekki skattskyldar skv. lögum
- Arðstekjur yfirleitt frádráttarbærar
- Tiltölulega lítið og gagnsætt regluverk
- Félagaréttarleg atriði (stofnun, skráning o.fl.)
  - Fyrirtækjaskrá nýlega flutt til RSK
    - Strax blikur á lofti, því miður (t.d. skráning og slit á félögum)

Um skattasamkeppni (1)

- Skattasamkeppni á milli landa
  - Viðurkennd staðreynd innan OECD og EB
  - Talin nauðsynleg innan ákveðinna marka
- EB, OECD og skaðleg skattasamkeppni
  - Upplýsingaskylda
  - Peningaþvætti
  - Skilgreind misnotkun – samræming innan EB
- Ísland ekki háð skattareglum EB
  - Aðrar EES reglur, t.d. frjálst fjármagnsflæði, staðfesturéttur

Skattasamkeppni (2)

- Máttur litla hagkerfisins
  - Competitive Advantage (The Economist 2001)
  - Munar hlutfallslega miklu að fá fjárfestingar frá erlendum stórfyrirtækjum
  - Dæmi: Holland, Sviss, Lúxembúrg, Belgía, Írland o.fl.
    - Nú líka Svíþjóð, Danmörk, Noregur, A-Evrópulönd
- Stærstu samkeppnisaðilarnir á þessum markaði eru, og hafa alltaf verið, Bretland, Kanada og Bandaríkin - nánast á þeirra eigin forsendum

Evrópska efnahagssvæðið

- Bann við mismunun og fjórfrelsið,
  - Sér í lagi staðfesturétturinn og frjálst flæði fjármagns
  - Ekki hægt að leggja þyngri skattbyrði á þegna EES en íslenska
    - Afdráttarskattar á arði
      - Enginn milli íslenskar félaga vs. 15% til erlendra félaga
- Norski dómurinn og ráðgefandi álit – brot á EES!
- Nýja frumvarpið í Noregi
- Afdráttarskattar í öðrum löndum EES v. gr. t. Íslands
- Endurheimtumál í Noregi og Bretlandi

Útrás íslenskra fyrirtækja

- Lítil og mettaður markaður
  - Brýnt að hvetja íslensk fyrirtæki til að stækka erlendis, en jafnframt stjórnað héðan
- Fjármagnsflæði
  - Lágmarka þarf kostnað við flutning á fjármunum til og frá landinu
  - Tvísköttunarsamningar (**fjöldi + stefna**)
  - Afdráttarskattar
  - Söluhagnaður
- Erlend eignarhaldsfélög – **hvers vegna?!**

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Hvert fór frumkvæðið ?

- **Við höfum tapað mikilvægum tækifærum á undanförunum árum til að sýna frumkvæði í þessum efnum og laða hingað erl. fjárfestingar**
- **Nú sitjum við öfugt á hestinum á meðan þekktustu háskattalöndin, eins og Noregur og Svíþjóð, boða skýra stefnu við að auðvelda fjármagnsflutninga á milli landa og ýta undir beinar og óbeinar fjárfestingar með breyttum skattareglum**
- **Sporgöngumenn?**
  - **Er búið að snjóa í slóðina okkar?**

LEGAL

T A X I S
L Ö G M E N N

Lokaorð - framtíðarsýn

- Ísland taki fullan þátt í heilbrigðri samkeppni um erlent fjármagn og auðveldi innlendum fyrirtækjum að ná árangri í samkeppni við erlenda aðila
- Stuðlað verði að auknu fjármagnsflæði til Íslands og fjölbreyttari fjárfestingum erlendra aðila á Íslandi
- Auðvelda á innlendum aðilum að beina fjárfestingum sínum erlendis (í ljósi smæðar og mettunar íslenska markaðarins), svo og að koma fjármagninu heim til endurfjárfestinga og eða ávöxtunar = endanleg skattlagning fjármagns hér
- Vel ígrundaðar og gagnsæjar reglur til að koma í veg fyrir skilgreinda misnotkun um leið og gætt er að samkeppnishæfni íslenskra laga, reglna og tvísköttunarsamninga
- Bætt þjónusta opinberra aðila og skýr markmið stjórnvalda